

SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV-1010.

Tālrunis: 67830735, 67210274. E-pasts: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2025. gada 1. jūlijā

Satversmes tiesas 3. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Jānis Neimanis, tiesneši Mārtiņš Mits un Juris Juriss,

kolēģijas sēdē izskatījusi pieteikumu par lietas ierosināšanu (ieteikums Nr. 100/2025), ko iesniegušas SIA "Olympic Casino Latvia", sabiedrība ar ierobežotu atbildību "KLONDAIKA" un "ALFOR" SIA (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējas),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējas lūdz Satversmes tiesu atzīt Daugavpils valstspilsētas pašvaldības domes 2024. gada 31. oktobra saistošo noteikumu Nr. 35 "Par vietām un teritorijām Daugavpilī, kurās nav atļauts organizēt azartspēles" (turpmāk – Saistošie noteikumi) 2. punktu (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 105. panta pirmajiem trīs teikumiem.

2. Apstrīdētā norma nosaka:

"2. Daugavpils valstspilsētas pašvaldības administratīvajā teritorijā azartspēles nav atļauts organizēt vietās un teritorijās, kur azartspēļu zāles galvenā ieeja atrodas tuvāk par 150 metriem rādiusā līdz šādu ēku tuvākajai ieejai:

2.1. ēka, kurā atrodas pašvaldības iestāde vai kapitālsabiedrība, kurā pašvaldībai pieder vairāk nekā 50 procenti kapitāla daļu;

2.2. ēka, kurā atrodas baznīca, lūgšanas nams, kulta celtnes;

- 2.3. ēka, kurā atrodas izglītības iestāde;
- 2.4. ēka, kurā atrodas pasta struktūrvienība;
- 2.5. ēka, kurā atrodas kredītiestāde;
- 2.6. ēka, kurā atrodas sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšanas vieta;
- 2.7. daudzdzīvokļu dzīvojamā māja;
- 2.8. ēka, kurā atrodas dienesta viesnīca;
- 2.9. ēka, kurā atrodas sporta izglītības iestāde.”

Savukārt Saistošo noteikumu 3. punkts paredz: “Daugavpils valstspilsētas pašvaldības dome izvērtē līdz šo noteikumu spēkā stāšanās dienai izsniegto atļauju par azartspēļu organizēšanu atbilstību noteikumiem un atceļ tās normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, ja atļaujas neatbilst normatīvo aktu prasībām.”

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija vērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Pieteikuma iesniedzējas jau iepriekš vērsušās Satversmes tiesā ar saturiski līdzīgu pieteikumu, lūdzot izvērtēt apstrīdētās normas atbilstību Satversmes 105. panta pirmajiem trīs teikumiem (pieteikums Nr. 64/2025). Satversmes tiesas 4. kolēģija, izskatot minēto pieteikumu, 2025. gada 24. aprīlī pieņēma lēmumu par atteikšanos ierosināt lietu, jo Pieteikuma iesniedzējas nebija pamatojušas savu pamattiesību aizskārumu (turpmāk arī – kolēģijas 2025. gada 24. aprīļa lēmums). Minētajā lēmumā norādīts, ka pieteikumā Nr. 64/2025 nav sniegts pamatojums tam, ka nākotnē sagaidāms pamattiesību ierobežojums Pieteikuma iesniedzējas nenovēršami skars un ka nelabvēlīgās tiesiskās sekas, kas iestātos apstrīdētās normas piemērošanas gadījumā, radītu tām būtisku kaitējumu.

Līdz ar to kolēģijai, ievērojot Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 5. punktu, ir jāvērtē, vai izskatāmajā pieteikumā ietvertais faktisko apstākļu

izklāsts vai juridiskais pamatojums pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

5. Izskatāmajā pieteikumā, salīdzinājumā ar pieteikumu Nr. 64/2025, ir mainījies faktisko apstākļu izklāsts un juridiskais pamatojums.

5.1. Attiecībā uz SIA “Olympic Casino Latvia” Daugavpils valstspilsētas pašvaldības dome 2025. gada 27. februārī un 10. aprīlī pieņēmusi lēmumus, ar kuriem atcēlusi tai izsniegtās divas atļaujas spēļu zāles atvēršanai. SIA “Olympic Casino Latvia” abus pašvaldības lēmumus ir pārsūdzējusi Administratīvajā rajona tiesā un par attiecīgajiem pieteikumiem ir ierosinātas administratīvās lietas.

Līdz ar to pieteikumā ietvertais faktisko apstākļu izklāsts attiecībā uz SIA “Olympic Casino Latvia” pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija, un attiecībā uz šo pieteikuma iesniedzēju kolēģijai no jauna ir jāpārbauda pieteikuma atbilstība Satversmes tiesas likuma prasībām.

5.2. Savukārt sabiedrība ar ierobežotu atbildību “KLONDAIKA” un “ALFOR” SIA arī šajā pieteikumā norāda, ka to pamattiesību aizskārums ir nākotnē sagaidāms, taču ir papildināts pieteikuma juridiskais pamatojums. Proti, pašvaldības dome esot publiski paziņojusi, ka, pamatojoties uz apstrīdēto normu, visas azartspēļu zāles Daugavpilī tikšot slēgtas, turklāt SIA “Olympic Casino Latvia”, kā arī citai azartspēļu organizētajai – SIA “Joker Ltd” – izsniegto atļauju atcelšana pierādot šī plāna nopietnību. Savukārt pašvaldības atļauju atcelšana būšot pamats anulēt abām minētajām pieteikuma iesniedzējām izsniegtās licences spēļu zāļu atvēršanai. Tādējādi ar apstrīdēto normu tikšot ierobežotas šo pieteikuma iesniedzēju tiesības veikt konkrēta veida komercdarbību, kas uzskatāms par būtisku kaitējumu.

Līdz ar to pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums attiecībā uz sabiedrību ar ierobežotu atbildību “KLONDAIKA” un “ALFOR” SIA pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija, un arī attiecībā uz šīm pieteikuma iesniedzējām kolēģijai no jauna ir jāpārbauda pieteikuma atbilstība Satversmes tiesas likuma prasībām.

6. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 3. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par pašvaldības saistošo noteikumu atbilstību Satversmei. Pieteikumā ir apstrīdēta pašvaldības saistošo noteikumu normas satversmība. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

7. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktam persona pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā.

Pieteikuma iesniedzējas ir licencētas azartspēļu organizētājas.

7.1. SIA “Olympic Casino Latvia” pamattiesību aizskārums esot iestājies, Daugavpils valstspilsētas pašvaldības domei citstarp uz apstrīdētās normas pamata atceļot divas tai izsniegtās atļaujas atvērt spēļu zāli. Saskaņā ar Azartspēļu un izložu likuma 42. panta sesto un septīto daļu, pašvaldībai atceļot šīs atļaujas, SIA “Olympic Casino Latvia” zaudēs tiesības organizēt azartspēlēs konkrētajās telpās Daugavpilī pēc pieciem gadiem, skaitot no pašvaldības domes lēmuma spēkā stāšanās dienas. Atbilstoši minētā likuma 87. panta trešās daļas 2. punktam tas būs pamats arī tai izsniegto azartspēļu organizēšanas vietas licenču anulēšanai. Tādējādi apstrīdētā norma aizskar SIA “Olympic Casino Latvia” Satversmes 105. panta pirmajos trijos teikumos ietvertās pamattiesības.

Līdz ar to SIA “Olympic Casino Latvia” ir tiesīga iesniegt pieteikumu, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktās prasības.

7.2. Sabiedrības ar ierobežotu atbildību “KLONDAIKA” un “ALFOR” SIA spēļu zāles atrodas apstrīdētās normas tvērumā noteiktajās ierobežojumu zonās un atbilstoši Saistošo noteikumu 3. punktam pašvaldībai esot pienākums šo normu piemērot, kas nozīmējot, ka apstrīdētā norma tās nenovēršami skars nākotnē.

Apstrīdētās normas piemērošanas rezultātā sabiedrībai ar ierobežotu atbildību “KLONDAIKA” un “ALFOR” SIA tikšot atceltas pašvaldības izsniegtās atļaujas atvērt spēļu zāli, kas izraisīšot tām izsniegto azartspēļu organizēšanas vietas licenču anulēšanu. Ar apstrīdēto normu tiekot ierobežotas pieteikuma iesniedzēju tiesības veikt konkrēta veida komercdarbību noteiktā vietā – tās esot uzskatāmas par pieteikuma iesniedzējām nelabvēlīgām sekām, kas esot neatgriezeniskas, kamēr apstrīdētā norma ir spēkā. Šīs nelabvēlīgās sekas nākotnē radīšot abām pieteikuma iesniedzējām būtisku kaitējumu.

Satversmes tiesa ir atzinusi, ka nākotnē sagaidāma aizskāruma gadījumā ir skaidri redzams, ka tas personai agrāk vai vēlāk, bet noteikti radīsies (*sk. Satversmes tiesas 2013. gada 10. maija sprieduma lietā Nr. 2012-16-01 23. punktu*). Vērtējot nākotnē sagaidāmu personas pamattiesību ierobežojumu un izlemjot jautājumu par lietas ierosināšanu, Satversmes tiesa ņem vērā gan risku, ka šis ierobežojums nenovēršami skars konkrēto personu, gan arī iespējamo personas

tiesisko interešu aizskārumu (*sk. Satversmes tiesas 2010. gada 22. jūnija sprieduma lietā Nr. 2009-11-01 10. punktu*). Nākotnē sagaidāms aizskārumus var būt pamats lietas ierosināšanai un izskatīšanai pēc būtības tikai tādos gadījumos, kad likumā paredzētās nelabvēlīgās sekas, kas personai iestātos tiesību normas piemērošanas gadījumā, radītu tai būtisku kaitējumu (*sk. Satversmes tiesas 2013. gada 10. maija sprieduma lietā Nr. 2012-16-01 23.2. punktu*). Satversmes tiesa katrā individuālā gadījumā vērtē šāda aizskāruma esamību un noskaidro, vai ir pamats ierosināt lietu un pēc būtības izvērtēt personas prasījumu.

Pieteikumā ir sniegts pamatojums tam, ka apstrīdētajā normā paredzētais ierobežojums nenovēršami skars sabiedrību ar ierobežotu atbildību "KLONDAIKA" un "ALFOR" SIA, kā arī apstrīdētās normas piemērošanas rezultātā tām iestāsies nelabvēlīgās sekas, radot būtisku kaitējumu.

Līdz ar to sabiedrība ar ierobežotu atbildību "KLONDAIKA" un "ALFOR" SIA ir tiesīgas iesniegt pieteikumu, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktās prasības.

8. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta otro daļu pieteikumu var iesniegt tikai tad, ja ir izmantotas visas iespējas aizstāvēt aizskartās tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem vai arī tādu nav. Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturrtā daļa nosaka: "Konstitucionālo sūdzību (pieteikumu) Satversmes tiesai var iesniegt sešu mēnešu laikā pēc pēdējās institūcijas nolēmuma spēkā stāšanās. Ja nav iespēju Satversmē noteiktās pamattiesības aizstāvēt ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, konstitucionālo sūdzību (pieteikumu) Satversmes tiesai var iesniegt sešu mēnešu laikā no pamattiesību aizskāruma brīža."

8.1. SIA "Olympic Casino Latvia" abus pašvaldības lēmumus par atļaujas atvērt spēļu zāli atcelšanu ir pārsūdzējusi Administratīvajā rajona tiesā un par attiecīgajiem pieteikumiem ir ierosinātas administratīvās lietas Nr. A420145425 un A420163425. No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka šīs administratīvās lietas vēl nav izspriestas.

SIA "Olympic Casino Latvia" norāda, ka pašvaldības lēmuma pārsūdzēšana nenovērsīs tās pamattiesību aizskārumu, jo, ņemot vērā apstrīdētās normas imperatīvo raksturu un nepārprotamo formulējumu, SIA "Olympic Casino Latvia" pieejamie vispārējie tiesību aizsardzības līdzekļi neesot efektīvi.

Satversmes tiesa ir atzinusi, ka subsidiaritātes principa ievērošanai nepieciešams izsmelt reālās un efektīvās iespējas aizstāvēt aizskartās

pamattiesības (*sk. Satversmes tiesas 2011. gada 19. oktobra sprieduma lietā Nr. 2010-71-01 14. punktu*). Minētā atziņa nozīmē to, ka pastāv reāla iespēja ar konkrēto tiesību aizsardzības līdzekli panākt tādu materiāltiesisku rezultātu, kas novērs personas pamattiesību aizskārumu. Ja imperatīva norma ir formulēta nepārprotami, pieteikuma iesniedzējs atrodas šīs normas tvērumam tipiskā situācijā un nav šaubu par normas piemērošanu konkrētajā gadījumā, Satversmes tiesas likums neprasa izsmelt tādas formāli pastāvošas iespējas pārsūdzēt administratīvu aktu, kuru izmantošanas rezultātā acīmredzami nav sagaidāms personai labvēlīgs lēmums (*sk. Satversmes tiesas 2013. gada 24. oktobra sprieduma lietā Nr. 2012-23-01 14. punktu*).

Apstrīdētā norma formulēta nepārprotami, un SIA “Olympic Casino Latvia” atrodas tās tvērumam tipiskā situācijā. Tādējādi SIA “Olympic Casino Latvia” rīcībā nav reālu un efektīvu iespēju aizstāvēt aizskartās pamattiesības.

Ņemot vērā minēto, pieteikuma iesniegšanas termiņš attiecībā uz SIA “Olympic Casino Latvia” atbilstoši Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtais daļas otrajam teikumam ir seši mēneši no pamattiesību aizskāruma brīža.

Pamattiesību aizskāruma brīdis konkrētajā gadījumā ir 2025. gada 27. februāris, kad pieņemts pirmais no Daugavpils valstspilsētas pašvaldības domes lēmumiem, ar kuriem atceltas pašvaldības atļaujas SIA “Olympic Casino Latvia” atvērt spēļu zāli. Pieteikums Satversmes tiesā iesniegts 2025. gada 16. jūnijā. Tādējādi minētais sešu mēnešu termiņš ir ievērots.

Līdz ar to pieteikums par apstrīdētās normas atbilstību Satversmes 105. panta pirmajiem trim teikumiem attiecībā uz SIA “Olympic Casino Latvia” atbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrās daļas un ceturtais daļas otrā teikuma prasībām.

8.2. Ņemot vērā to, ka pamattiesību aizskārumus sabiedrībai ar ierobežotu atbildību “KLONDAIKA” un “ALFOR” SIA radīsies nākotnē, uz izskatāmo pieteikumu nav attiecināmas Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrās un ceturtais daļas prasības.

9. Pieteikumā ir sniegts lietas faktisko apstākļu izklāsts un juridiskais pamatojums par Saistošo noteikumu 2. punkta iespējamo neatbilstību Satversmes 105. panta pirmajiem trīs teikumiem. Tāpat pieteikumam ir pievienoti dokumenti, kas nepieciešami lietas apstākļu noskaidrošanai. Pieteikums atbilst arī pārējām Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktajām prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, Satversmes tiesas 3. kolēģija

nolēma:

1. ierosināt Satversmes tiesā lietu “Par Daugavpils valstspilsētas pašvaldības domes 2024. gada 31. oktobra saistošo noteikumu Nr. 35 “Par vietām un teritorijām Daugavpilī, kurās nav atļauts organizēt azartspēles” 2. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 105. panta pirmajiem trīs teikumiem” pēc SIA “Olympic Casino Latvia”, sabiedrības ar ierobežotu atbildību “KLONDAIKA” un “ALFOR” SIA pieteikuma (pieteikums Nr. 100/2025).

2. Uzaicināt institūciju, kas izdevusi apstrīdēto aktu, – Daugavpils valstspilsētas pašvaldības domi – **līdz 2025. gada 1. septembrim** iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētājs

Jānis Neimanis